

Pegasus desbocats

«Anem a galop d'una pèrdua de drets i llibertats sense genet, sense renills i atrapats en la quadra que dibuixa l'extrema dreta»

A fuetades de la dictadura de la immediatesa, en aquesta societat nostra en què la velocitat de passar pantalles amb el dit índex es trasllada a totes les esferes de la vida, correm el risc d'esglaiar-nos només de forma efímera mentre una piconadora regresora passa per sobre nostre. Quan en contextos de crisi les energies dels ciutadans estan concentrades en garantir els elements bàsics de la seva subsistència, sempre apareixen pulsions amb vocació d'aprofitar aquesta urgència per laminar marge de maniobra. La desigualtat i la vulnerabilitat són grans armes de control social per a qui no té escrúpols, com també ho són la normalització del dolor i la injustícia.

Hi ha massa Pegasus desbocats. Anem a galop d'una pèrdua de drets i llibertats sense genet, sense renills i atrapats en la quadra que dibuixa l'extrema dreta. Els nostres dies estan marcats per conflictes profunds que s'aborden superficialment però que poden tenir conseqüències devastadores. Tot plegat passa sense capacitat col·lectiva per reaccionar i amb uns depredadors democràtics que marquen l'agenda. La reflexió no se circumscriu només a l'escàndol de l'espionatge que ha sacsejat la política en les darreres dues setmanes sinó a altres retrocessos que, de vegades, els situem tan lluny que, sense adonar-nos, ens els podem acabar trobant a sobre.

El risc que sigui tombat el dret a l'avortament als Estats Units és un exemple de com, d'un plomall, es pot tornar 50 anys enrere. I és evident que una pandèmia mundial i la guerra a Ucraïna ens ha tornat a escenaris que de forma il·lusa i imprudent havíem ubicat com a capítols dels llibres d'història o de la ciència ficció. Allò que ens pugui semblar que passa lluny passa, en realitat, molt a prop. De fet, fa 12 anys que el Tribunal Constitucional té a la nevera un recurs del PP per tombar la llei sobre el dret a l'avortament que va aprovar el govern de Zapatero i tornar a la de 1985. Que Vox s'hagi estrenat al govern de Castella i Lleó de la mà dels populars fa inevitable que projectem què passarà si la dreta arriba a la Moncloa. La contestació al carrer va ser clau per parar els peus a l'exministre Alberto Ruiz Gallardón -a qui, com Feijóo, la dreta venia com a "moderat"-, que va acabar dimitint.

Fa temps que l'extrema dreta ha conquerit l'agenda a escala mundial. Per molt que Macron hagi guanyat Le Pen, la victòria dels reaccionaris comença quan són capaços de marcar la pauta dels discursos de la resta de partits i l'imaginari col·lectiu. Trump va caure, però la seva herència continua. I Abascal ja fa temps que fa mans i mànigues perquè els seus tentacles penetren en unes classes populars que fa mesos que esperen que s'intervingui a la factura de la llum, que fa anys que malda per pagar els lloguers, que veu com cau la seva capacitat adquisitiva i a qui se li trasllada que qui governa és el mal menor. Fan falta més que bones intencions per transformar. Els buits i la falta de respostes no fan més que abonar el camp a l'extrema dreta, ja sigui en el terreny de les polítiques socials com en el dels drets fonamentals i les llibertats.

Per això és important que es posi també la lupa en el pegàs de l'espionatge. Dues imatges arrencades expliquen com d'insostenible és la gestió que s'està fent del cas des de la Moncloa. L'endemà que el PSOE bloquegés una comissió d'investigació al Congrés, l'Eurocambra posava en marxa una que, paradoxalment, ha estat possible pel vot favorable tant de socialistes com de populars. Per què l'espionatge a Hongria i Polònia sí que mereix llums i taquígrafs i no s'aplica la mateixa exigència a l'Estat? Com pot parapetar-se un govern que denuncia haver estat espia darrere d'una *omertà* feta llei en una comissió de secrets? Pot tancar-se aquest capítol que posa en escac el pluralisme polític de l'Estat sense explicacions públiques? Si tot és secret, com es justificarà una eventual destitució de la directora del CNI com a sortida del govern espanyol per rebaixar la pressió i no haver de remenar més en les clavegueres pròpies o alienes?

És alarmant no només que no s'aboquin tots els esforços en saber qui i per què hi ha qui espia polítics, advocats i periodistes amb independència de què diuen, defensen o escriuen, sinó que s'arribi a justificar que es faci o s'imposi el silenci en nom d'una Constitució quan es tracta del rival o el dissident. Això trasllada a la ciutadania el missatge que és legítim vulnerar els drets de qui pensa d'una determinada manera encara que això suposi laminar la pròpia democràcia i que pot quedar impune la utilització espúria de les estructures de l'Estat. I, en termes partidistes, qui realment recull fruits no serà precisament el PSOE. Cada vegada que un dret fonamental es deixa als peus dels cavalls, és l'extrema dreta qui es posa a cavalcar.